

Normandië

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

blz. 4

Dit is Normandië

blz. 6

Normandië in cijfers

blz. 8

Eten en drinken

blz. 10

Het kompas van Normandië

– 15 manieren om je onder te dompelen in de streek

blz. 12

Rouen en het Seinedal

blz. 15

Giverny blz. 16

Vernon blz. 16

Évreux blz. 18

Les Andelys blz. 19

Rouen blz. 20

Vakwerk – houten huizen in Rouen

blz. 24

Le Havre blz. 27

Dwars door het moeras – fietsen door het Marais Vernier

blz. 28

Wederopbouw – modern wonen in Le Havre

blz. 32

Côte d'Albâtre en Pays de Caux

blz. 37

Le Tréport blz. 38

Dieppe blz. 39

Varengville-sur-Mer blz. 42

St-Valéry-en-Caux blz. 43

Sassetot-le-Mauconduit blz. 45

Fécamp blz. 45

Étretat blz. 48

Hoge kliffen – het Douanepad van Étretat naar Yport

blz. 50

Côte Fleurie, Pays d'Auge, Côte de Nacre

blz. 53

Honfleur blz. 54

Bakermat van het impressionisme – inspiratie in Honfleur

blz. 56

Trouville blz. 58

Deauville blz. 59

Houlgate blz. 61

Lisieux blz. 62

Verloren tijd? – Proust in Cabourg

blz. 64

Een dorp schrijft kaasgeschiedenis – Camembert

blz. 66

Beuvron-en-Auge blz. 68

Bayeux blz. 68

8 Een borduurwerk van 70 meter – **het Tapijt van Bayeux**
blz. 70

9 De Côte de Nacre – **het strijdtoneel van D-Day**
blz. 73

10 Logeren in een herenhuis – **de manoirs van Bessin**
blz. 76

Caen en het centrale heuvelland

blz. 79

Caen blz. 80
Suisse Normande blz. 83

11 In het hart van Suisse Normande – **kanotocht over de Orne**
blz. 84

Le Pin-au-Haras blz. 87

12 Bij de calvadosboeren – **de Ferme de la Merouzière**
blz. 88

Bagnoles-de-l'Orne blz. 90

Manche en Mont St-Michel

blz. 93

St-Vaast-la-Hougue blz. 94
Barfleur blz. 95
Cherbourg blz. 95

Barneville-Carteret blz. 98
Granville blz. 99

13 Toevluchtsoord voor dichters – **Prévert op de Cap de la Hague**
blz. 100

14 Tropische tuin aan Het Kanaal – **Jardin botanique de Vauville**
blz. 102

Le Mont St-Michel blz. 105

15 Kloosterberg in zee – **Mont St-Michel**
blz. 106

Reisinformatie
blz. 108

Hoe zegt u?
blz. 114

Register
blz. 115

Fotoverantwoording
blz. 126

Colofon
blz. 127

Herinner je je deze nog?
blz. 128

Het belangrijkste eerst

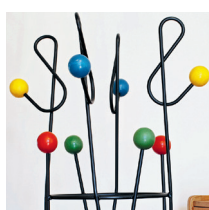

Dorpsidyllen

Er zijn wondermooie dorpen in Normandië. Claude Chabrol liet Isabelle Huppert als Madame Bovary dwalen door de straten van Lyons-la-Forêt. Nergens anders bloeien de stokrozen zo uitbundig, hangen de vakwerkhuisen zo scheef en zijn de herbergen zo uitnodigend – behalve in Beuvron-en-Auge, Le Bec-Hellouin, Barfleur en St-Céneri-le-Gérei.

Vismarkt

Krab, kreeften, kabeljauw, rog, makreel, oesters – de keuze is groot in de vele vismarkten en vishallen die Normandië telt. Die van Le Tréport overtuigt door de authentieke charme, die van Trouville is de mooiste, die van Ouistreham heeft het grootste aanbod.

Toveren met beton

In Le Havre, dat in de Tweede Wereldoorlog compleet werd verwoest, vind je geen enkel vakwerkhuis meer. De wederopbouw gebeurde echter op zo'n unieke manier, dat de stad in 2005 op de Werelderfgoedlijst werd geplaatst. Bezoek in elk geval de modelwoning van stadsarchitect Perret, in de typische wederopbouwstijl van de jaren 50!

Mijn laatste strandvondst

Drie kiezelstenen, glad en muisgrijs. Miljoenen van zulke stenen tikken tegen elkaar als aan de Côte d'Albâtre eb en vloed elkaar afwisselen. Nu liggen drie van zulke vuistgrote stenen, schoon en droog, op mijn schrijftafel. Als tastbare herinnering aan de zich altijd maar repeterende symfonie van de getijden.

Leestips

Wie Normandië echt wil leren kennen, stort zich op de Franse literatuur. Want niet alleen *Madame Bovary* speelt zich hier af. Guy de Maupassant werd hier geboren en voor wie het wat luchtiger wil: de klassieke detective en meesterdief Arsène Lupin heeft in Normandië menig avontuur beleefd.

Hoog boven het water

Bruggen bouwen kunnen de Normandiërs. Eind jaren 50 zette de brug over de Seine bij Tancarville de toon. En wie denkt dat met de Pont de Normandie uit 1995 het summum van hightech-elegantie is bereikt, moet bij het zien van de in 2015 geopende brug bij de Mont St-Michel toegeven: er zijn blijkbaar altijd gracieuzere manieren om het water te overbuggen.

Eén Normandië? Of misschien toch twee?

In 2016 werden Basse-Normandie en Haute-Normandie samengevoegd tot één administratieve regio, met Rouen als hoofdstad. De wet wilde het zo, veel Normandiërs niet. Toch zal er altijd een duidelijk onderscheid blijven bestaan tussen het landelijke, arme Basse-Normandie en het geïndustrialiseerde, rijke Haute-Normandie.

Tropische weelde

Een blauwe agapanthus wiegt zachtjes in de wind. Een dracaena spreidt zijn takken uit, bamboe ruist, een araucaria reikt naar de hemel. Dankzij de Golfstroom doen de tropische planten het opvallend goed langs de Normandische kust.

Uitzicht op zee

Na zijn laatste grote vaart rust een echte zeeman het liefst met *vue sur mer*. De meeste begraafplaatsen voor zeelieden (*cimetière marin*) liggen dan ook dicht bij zee. Met als mooiste voorbeeld misschien wel de begraafplaats in Varengeville-sur-Mer.

Al meer dan twintig jaar jaar reis ik door Normandië. Mijn grootste vangst: een Citroën DS langs de weg, die ik na enkele glazen calvados mee naar huis mocht nemen. Mijn grootste avontuur: een week als kelner in een dorpscafé in Allouville-Bellefosse. Mijn grootste vakantiedroom: te voet het hele kustpad volgen, samen met mijn labrador Paule.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

anwbmedia@anwb.nl

Dit is Normandië

Boven de kust blijft de hemel van kleur veranderen. Soms oogt de lucht loodgrijs en zwaar, soms babyblauw en bijna kwetsbaar. De zee weerspiegelt de hemelse kleuren, van diepblauw tot grijsgroen en zelfs turkoois. De Normandiërs accepteren het met de nodige humor: hier is het dagelijks goed weer – in elk geval voor een paar minuten.

En is het baden in zee niet in Normandië begonnen, ergens in 1824? Dan valt het dus best mee met het weer. En dat vooral dankzij de Golfstroom. Deze warme zeestroming beschermt tegen strenge vorst en zorgt het hele jaar voor de nodige regen. Dat verklaart de weelderig bloeiende tuinen en het sappige groen in de graslanden en parken.

Belle époque in plaats van beton

Al meer dan honderd jaar gaat *tout Paris* graag voor een weekendje naar Normandië. Hier oogt het strand nog altijd zoals de impressionisten dat in de 19e eeuw hebben vereeuwigd. In de badplaatsen pronken ook nu nog de villa's en hotels uit de belle époque. Zichtbaar tevreden liggen koeien van het ras pie normande op de grasgroene weiden. Vurige renpaarden en kloeke percheron-trekpaarden kuieren op hun gemak door met witte hekken afgezette velden. In het voorjaar zorgen appelbloesems voor opvallende roze accenten in het overdadige groen. Hier een robuuste kerk, daar een voornaam landhuis – de Normandische kust is gespaard gebleven van betonnen kolossen. Toch oogt het niet als een openlucht-museum. Trouville en Étretat zitten vol met hippe bars en coole bistro's. In Deauville is alles *très chic* en kun je zomaar een beroemdheid tegenkomen – en niet alleen tijdens het beroemde filmfestival.

Verdeeld door de Seine

De Seine verdeelt Normandië in het oostelijke Haute-Normandie en het westelijke Basse-Normandie. Rouen is dankzij de ligging aan de rivier een van de belangrijkste havensteden van Frankrijk. De hoofdstad van Normandië presenteert zich als een middeleeuwse parel vol vakwerkhuisen, als een bruisende universiteitsstad en als een trendy winkelbestemming. Direct aan de monding van de Seine ligt Le Havre, een stad met monumentale boulevards en de schwing van de jaren 50. De na de oorlog herbouwde stad pronkt zelfs op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

Duizelingwekkende kliffen, eindeloze zandstranden

In het oosten begint de Côte d'Albâtre: over een afstand van 120 km trotseren de krijtwitte rotsen Het Kanaal. Een langeafstandswandelroute volgt de rand van de kliffenkust, met diep daaronder de altijd beukende branding. In het achterland golven de akkers tot aan de horizon. De wind kan zo tekeergaan 'dat de hoorns van het vee waaien', zoals ze hier zeggen. Majestueuze beuken omkaderen de boerderijen van het Pays de Caux. Aan de westkant liggen de Côte Fleurie en de Côte de Nacre. Van Honfleur tot aan Grandcamp-Maisy volgt de ene aantrekkelijke badplaats

's Avonds, als de parasols zijn ingeklapt, nemen de fietsers en wandelaars bezit van de stranden van Normandië.

na de andere. Welkom aan de Normandische Rivière! Achter de vlakke zandstranden begint het Pays d'Auge, een schilderachtig landschap met calvadosboerderijen en prachtige vakwerkhuisen.

Cultuur en outdoor

Caen is qua inwonertal de tweede stad van Normandië. De grootste troef is het kasteel, aangevuld met middeleeuwse kloosters en een bruisend cultureel leven, dat in heel Frankrijk wordt geroemd. Volg je de Orne vanuit Caen in zuidelijke richting, dan zie je dat de rivier zich diep heeft ingegraven in de rotsen van Suisse Normande. Kano's dansen op de golven. De steile rotsen langs de oevers zijn een paradijs voor freeclimbers en paragliders. Ook wandelaars en mountainbikers kunnen zich uitleven in dit 'Normandische Zwitserland'. In Cotentin is de nabijheid van Bretagne voelbaar. Heggen en heide vullen het halflege schiereiland. In het noordwesten torent de Cap de la Hague hoog boven het woelige water uit. Bij de Mont St-Michel verandert het beeld. Iedereen wil naar deze kloosterberg.

Normandische identiteit

Drie jaartallen bepalen de identiteit van de Normandiërs. Alles begint met de Noormannen die in de 9e eeuw voor de kust opdoken. Ze roofden en plunderden en bleven uiteindelijk hangen in dit land dat naar hen vernoemd zou worden: Normandië. Daarna kwam Willem de Veroveraar. Deze hertog van Normandië stak in 1066 Het Kanaal over, veroverde Engeland en liet zich tot koning kronen. En natuurlijk is er D-Day. De landing van de geallieerden in juni 1944, die het einde van de Tweede Wereldoorlog inluidde, is het thema van talrijke rondleidingen, musea en evenementen.

Normandië in cijfers

3

dagen na de oogst smaken de oesters het best. De datum staat op de oestermandjes.

4

natuurparken beschermen de flora en fauna van Normandië.

5

departementen vormen samen de bestuurlijke regio aan weerszijden van de Seine.

16,8

graden Celsius is de gemiddelde temperatuur in augustus; de zeetemperatuur bedraagt dan 18-20 °C.

40

jachthavens met 1400 ligplaatsen bieden beschutting aan de zeilers.

48

appelsoorten zijn toegestaan bij de productie van de barnsteenkleurige calvados.

50

procent van alle Franse volbloedveulens is afkomstig van de 1400 stoeterijen in Normandië.

70

meter lang is het geborduurde Tapijt van Bayeux. Na 58 scènes heeft Willem, de hertog van Normandië, Engeland veroverd.

95

procent van de Normandiërs is katholiek - of staat in elk geval zo in de doopboeken vermeld.

120

meter hoog zijn de kliffen aan de Côte d'Albâtre.

365

treden moet je beklimmen om bij het uitzichtplatform van de vuurtoren in Gatteville te komen.

417

meter hoog is het hoogste punt van Normandië in het bos van Écouves.

600

kilometer kustlijn heeft Normandië: van Le Tréport in het oosten tot de Mont St-Michel in het westen.

1030

millimeter regen valt er per jaar in de natste stad, Cherbourg. Tegenover slechts 630 mm even verderop bij de Cap de la Hague.

2141

meter lang is de Pont de Normandie. Daarmee is de spectaculaire tuibrug over de monding van de Seine bijna even lang als de Champs-Élysées.

29.837

km² groot is Normandië, ofwel bijna net zo groot als België.

154.000

geallieerde soldaten hadden aan het einde van 6 juni 1944 (D-Day) voet aan wal gezet in Normandië.

660.000

inwoners telt de Normandische hoofdstad Rouen, inclusief de agglomeratie.

3.490.000

inwoners heeft Normandië.

300
kilo makreel gebruiken
de vissers van Trouville
voor het Fête de la Mer et du
Maquereau begin juli.

Eten en drinken

De Normandische keuken is eerlijk, met als basis verse producten uit zee of van de eigen akkers. Maar dat betekent niet dat Normandië op culinair gebied weinig te bieden zou hebben. Alles draait hier om de *cuisine du terroir*. Wat dat betekent? Recepten die teruggrijpen op de regionale tradities met ingrediënten uit de eigen regio – maar dan gepresenteerd in een modern jasje. Iets voor de avontuurlijke fijnproevers!

Wie, wat, waar en wanneer?

Trek in een tussendoortje? Stap dan een café of een bar binnen voor een broodje, een pizza of een salade. Voor petitsfours of gebak ga je naar een *salon de thé*. In de restaurants worden vanaf circa 19.30 uur de eerste bestellingen opgenomen. In een brasserie zijn de tijden voor lunch en diner een stuk flexibeler: hier kun je eigenlijk altijd wel terecht voor een warm gerecht. Het begrip bistro betekent inmiddels wat anders dan vroeger: er zijn

nu zelfs bistro's met een Michelinster. Steeds populairder wordt de *bar à vin*. Hier kun je de wijn ook per glas bestellen, elders gaat dat per fles.

Veel honger, weinig budget

Ook chiquere gelegenheden hebben op doordeweekse dagen vaak een *formule* (voorgerecht plus hoofdgerecht, of hoofdgerecht plus dessert, soms inclusief drankje voor € 12-20) of een voordelig menu. 's Avonds zijn de prijzen hoger.

TONG MET MOSSELEN EN CHAMPIGNONS

Ingrediënten voor vier personen:

- 4 tongfilets
- 1 kg mosselen
- 350 g garnalen
- 500 g champignons in schijfjes
- citroensap, 2 el boter
- Voor de visbouillon:
  - huid, graten, koppen van de tongen
  - 1 wortel in schijfjes
  - 1 ui in ringen
  - 2 laurierblaadjes, tijm, peterselie
  - ¼ l witte wijn, ¼ l water
- Voor de saus:
  - 2 eieren, 125 g room

Vraag de visboer of hij de tongen fileert. Neem de restjes mee en laat deze met de andere ingrediënten 20 min. koken. Zeef de bouillon. Kook de mosselen 2 min. in de

bouillon en haal ze uit de schelpen. Doe hetzelfde met de garnalen. Houd beide warm. Besprenkel de champignons met citroensap en bak ze in boter tot ze bruin zijn, laat ze even smoren en voeg ze bij de mosselen en garnalen.

Leg de tongfilets in een ovenschaal en giet er de bouillon overheen. Dek de schaal af en laat 10 min. in een voorverwarmde oven garen. Giet het kookvocht af en laat het inkoken tot er niet meer dan een half kopje over is. Meng eigeel en room en klop met een garde. Voeg zout en peper toe. Leg de mosselen, garnalen en champignons in de ovenschaal rond de tongfilets, giet de saus erover, verdeel wat stukjes boter over het geheel en zet nog even terug in de oven.

Reken op € 25-30 voor een menu. Bij een gerenommeerd toprestaurant liggen de prijzen uiteraard hoger.

Etiquette in het restaurant

De Fransen hebben zo hun eigen gebruiken in het restaurant. De ober wijst de gasten een tafel aan – maar het blijft natuurlijk mogelijk om vriendelijk om een andere tafel te vragen. Als de menukaarten zijn uitgedeeld, vraagt de ober of je een aperitief wenst. Als de keuze is gemaakt, geef je de bediening – die je aanspreekt met ‘Madame!’ of ‘Monsieur!’ – een seintje. De rekening wordt gebracht zodra je erom vraagt. Hierop staat het totaalbedrag vermeld – de rekening delen komt niet op in het hoofd van een Fransman. De bediening is inclusief, maar een fooi geven is gebruikelijk.

Eten en drinken

In de traditionele Normandische gerechten wordt vaak boter en crème fraîche gebruikt. Populaire voorgerechten zijn gebakken camembert, varkens- of eendenpaté, een *assiette de charcuterie* (worstschotel), cotentin-ham, een *assiette de crudité* (rauwkostschotel), oesters, langoestines en mosselen. Dan gaat het verder met een blanquette van sint-jakobsschelpen in boter-calvados-saus, tong of schol uit de oven, rog met kappertjes, kreeft van de Chausey-

RESERVEREN

Zaterdagavond en zondagmiddag zijn in Frankrijk de favoriete momenten om buitenshuis te eten; vanzelfsprekend is het dan erg druk. Veel restaurants zijn direct na deze drukte op zondagavond en maandag gesloten. Het is bijna altijd verstandig een tafel te reserveren: hoe groter de reputatie van de chef-kok is, des te sneller zal men ‘*complet*’ te horen krijgen – volgeboekt, geen plaats meer beschikbaar.

eilanden of lamsvlees van de zilte grond. Een aanrader is zeker ook een *plateau de fruits de mer*: deze schotel met op een bed van zeewier en ijs gedrapeerde krabben, oesters, mosselen, kokkels, krabben, zeeslakken en kreeft wordt nergens anders zo vers geserveerd. Een andouille zal niet ieders keus zijn. Deze worst van ingewanden is hier een specialiteit, net als *tripes* (pens). Toegankelijker zijn eend met cider of kip uit het Pays d’Auge. Een klassieker onder de desserts is *tarte aux pommes*, appelgebak van dun zandtaartdeeg met een toefje crème fraîche, plus een bolletje vanille-ijs.

Wat zullen we drinken?

Cider past overal bij: afhankelijk van het menu kies je uit *doux* (mild), *brut* (droog) of *mousseux* (mousserend). Witte wijnen uit de Loirestreek, zoals een cheverny of een ménétou-salon, passen goed bij vis; een rode wijn uit Chinon of Bourgueil doet het goed bij vlees.

De drie grote c's van Normandië:

cider (appelwijn), camembert (zachte kaas van koemelk) en calvados (appelbrandewijn). Maar dit zijn niet de enige regionale specialiteiten die met een Appellation d’Origine Protégée (AOP) worden beschermd. Ook de kazen livarot, pont-l’*évêque*, neufchâtel, boter en room uit Isigny en het appelaperitief pommeau dragen het AOP-label.

Het kompas van Normandië

#2

Dwars door het moeras – **fietsen door het Marais Vernier**

#3

Wederopbouw – **modern wonen in Le Havre**

#1

Vakwerk – **houten huizen in Rouen**

VERREKIJKER,
FIETSHELM,
GAAN!

FLANEREN
LANGS VAKWERK

WAAR BEGIN IK?

BETON,
MON AMOUR

#15

Kloosterberg in zee – **Mont St-Michel**

HOOG & HEILIG!

Palmen?
Bananen??
Vijgen???

#14

Tropische tuin aan Het Kanaal – **Jardin botanique de Vauville**

Een tuin als
een gedicht

Van
appel
tot
destillaat

#13

Toevluchtsoord voor dichters – **Prévert op de Cap de la Hague**

#12

Bij de calvadosboeren – **de Ferme de la Merouzière**

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

4

Hoge kliffen –
**het Douanepad van
Étretat naar Yport**

5

Bakermat van het
impressionisme –
inspiratie in Honfleur

KLIFFEN met
UITZICHT

Hemel
Hemel
se
se
impressies!

Hotellectuur

6

Verloren tijd? –
Proust in Cabourg

7

Een dorp schrijft
kaasgeschiedenis –
Camembert

VOLG JE NEUS

GAME OF THRONE

8

Een borduurwerk
van 70 meter – **het
Tapijt van Bayeux**

**De
langste
dag**

9

De Côte de Nacre –
**het strijdtoneel
van D-Day**

*My house is
my castle*

LAAT
JE
GAAN!

11

In het hart van Suisse
Normande – **kanotocht
over de Orne**

10

Logeren in een
herenhuis – **de
manoirs van Bessin**

Rouen en het Seinedal

Al kort na het verlaten van Parijs stroomt de Seine Normandië binnen bij Giverny, het dorp waar Claude Monet de waterlelies in zijn tuin op het doek vereeuwigde – zoals ook nu nog talrijke bezoekers doen. Verder stroomafwaarts worden de oevers steeds steiler. Vanaf het plateau van de Côte des Deux Amants kun je Rouen al zien liggen. De hoofdstad van Normandië zit vol contrasten, inclusief een prachtig oud centrum, een bruisende uitgaanswijk en de vijfde haven van Frankrijk. Daarna slingert de Seine in grote bochten langs statige herenhuizen, kloosters en natuurgebieden richting de monding. Hier wacht Le Havre, bekend van de robuuste wederopbouwarchitectuur.

Giverny K 5

Giverny (500 inw.) doet denken aan een impressionistisch schilderij – blauwregens tegen de huizen, stokrozen langs de trottoirs. Geen wonder dat Claude Monet het hier naar zijn zin had. Deze beroemde impressionistische schilder woonde van 1883 tot 1926 in Giverny.

Op zoek naar Monet

In de **Fondation Monet** (84, rue Claude Monet, www.fondation-monet.com, apr.-okt. dag. 9.30-18 uur, combiticket huis en tuin € 9,50) kun je een bezoek brengen aan het huis van Monet, zijn waterleliestudio en de door hem aangelegde en talrijke keren op het doek vereeuwigde tuin. Een tiental tuinlieden zorgt ervoor dat de beroemde vijver met de waterlelies niet door het bamboebos wordt overwoekerd.

Volgende bestemmingen voor Monetfans zijn de **begraafplaats** achter de dorpskerk, waar de schilder begraven ligt, en het **Musée des Impressionismes** (99, rue Claude Monet, www.mdig.fr, apr.-okt. 10-18 uur, € 7), waar prachtige tentoonstellingen rond het thema impressionisme worden georganiseerd. Verrassend zijn de monochroom

Hoe lang moet de watertemperatuur minimaal 16 °C zijn voordat **waterlelies** bloeien, zoals op Monets schilderijen? Precies een maand, weet de Brit James Priest. Hij deed zijn kennis op bij Kew Gardens in Londen, de beroemdste siertuin van Europa en een belangrijk opleidingsinstituut voor tuinlieden en tuinarchitecten. Priest is ervoor verantwoordelijk dat de tuin van Monet elk jaar weer uitbundig bloeit.

beplante 'bloemenkamers' voor het museum. Tot slot kun je naar **Hôtel Baudy** (81, rue Claude Monet), een voormalig hotel waar zich rond 1900 een Amerikaanse kunstenaarskolonie vestigde. Wie een kopje koffie drinkt aan de bar of in het restaurant (apr.-okt. dag., menu vanaf € 25), mag gratis een kijkje nemen in de gereconstrueerde, 7000 m² grote tuin.

Verscholen

Maison d'hôtes La Réserve

Vijf met veel oog voor detail ingerichte kamers, verscholen tussen akkers, appelbomen en bossen. Alles ademt charme in deze mix van een Brits landhuis en een Franse *maison de campagne*. Giverny kan wel even wachten, toch?

Fond des Marettes (buiten Giverny, route vragen bij reserveren), tel. 02 32 21 99 09, www.giverny-lareserve.com, 2 pk met ontbijt vanaf € 140

Gezellig & creatief

Le Jardin des Plumes

Een prachtig ingericht historisch huis (art deco, vintage, design) met acht kamers boordevol charme, die echter wel een flinke hap uit je budget nemen. Prijzig is ook het restaurant, maar de innovatieve keuken maakt dat meer dan goed. Tip: probeer het betaalbare lunchmenu!

1, rue du Milieu, tel. 02 32 54 26 35, www.lejardindesplumes.fr, ma., di. gesl., menu € 35 (lunch), diner € 48-75, 2 pk vanaf € 180

Informatie

Point Info: Parking du Clos-Morin, www.normandie-giverny.fr, apr.-okt. di.-zo.

Vernon J 5

Het Seinedadje Vernon werd in de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd, maar tussen de Église Notre-Dame en het Office de Tourisme herinneren enkele vakwerkhuisen en stadspaleizen nog aan de weelde van weleer. Daarom valt er bovendien nog meer moois te ontdekken.

Monet, vervolg

In het **Musée Municipal Alphonse-Georges-Poulain**, een statig pand uit de 15e-18e eeuw, hangen echte Monets die de schilder persoonlijk aan het museum heeft nagelaten, plus werken van andere schilders uit de School van Giverny.

12, rue du Pont, apr.-okt. di.-zo. 10.30-18, nov.-mrt. di.-zo. 14.30-17.30 uur, € 4

Aan de rand van de stad

Aan de andere kant van de Seine balanceert een oude **vakwerkmolen** tussen twee 12e-eeuwse brugpijlers – het is een van de meest gefotografeerde plekjes in het Seinedal. Iets verderop langs de oever pronkt het **Château des Tourelles**, waarvan de machtige torens al even fotogeniek door het rivierwater worden weerspiegeld. Aan de zuidwestrand van de stad wacht nog het barokke **Château de Bizy**, compleet met stallen en een fraaie binnenhof (D181, 1,5 km richting Pacy-sur-Eure, tel. 02 32 51 00 82, www.chateaubizy.com, apr.-okt., rondleidingen 10.30, 11.15, 14.30, 15.30, 16.30, 17.15 uur, € 8).

Modern vakwerk
L'Envie

Een jong stel runt dit restaurant: zij kookt, hij zorgt voor de gasten. De moderne

Vanaf het dek van een **rondvaartboot** oogt de Seine als een rustig kabbelende rivier met aantrekkelijke dorpjes langs de oever. De schepen van Rives de Seine-Croisières starten in Poses (30 km stroomafwaarts) en leggen aan in Les Andelys en Vernon (tel. 02 35 78 31 70, www.bateau-guillaume-le-conquerant.com).

regionale keuken verradt de passie van de kokkin. De service is eenvoudig maar goed. Het decor: een vakwerkpand met een interieur in loungestijl.

71, rue Carnot, tel. 02 32 51 16 80, zo., ma. gesl., menu € 25

Authentiek
Le Bistro des Fleurs

Voormalige bar met oude toog en dagverse gerechten – het schoolbord toont het menu. Ook enkele tafels op de binnenplaats met vakwerkmuren.

73, rue Carnot, tel. 02 32 21 29 19, zo., ma. gesl., menu vanaf € 20

Pure romantiek! De op oude brugpijlers gebouwde watermolen van Vernon levert een plaatje op dat talrijke fotografen en filmers trekt.

Rouen en het Seinedal ► Évreux

📍 Informatie

Office de Tourisme: 36, rue Carnot, tel. 02 32 51 39 60, www.cape-tourisme.fr.

Bus: naar Giverny vanaf het station, apr.-okt., zes tot acht maal per dag., tel. 0800 27 27 00.

Évreux

Een uitstapje brengt je vanuit het Seinedal naar Évreux (52.000 inw.). Beroemd is vooral de kathedraal – Évreux is een van de belangrijkste bisschopssteden van Frankrijk.

In de schaduw van de kathedraal

De **Notre-Dame d'Évreux** (Rue Charles Corbeau, ma.-za. 8.30-19, zo. 9-17.30 uur) markeert de overgang van de late gotiek naar de renaissance. De toren van de kathedraal steekt 73 m boven de oever van de Iton uit. Bezienswaardig zijn de middeleeuwse ramen. Het vroegere bisschoppelijk paleis (16e eeuw) aan de zuidkant van de kathedraal huisvest het **Musée d'Évreux** (6, rue Charles Corbeau, di.-zo. 10-12, 14-18 uur, toegang gratis). Te zien zijn Gallo-Romeinse vondsten, middeleeuwse gewijde kunst en meubilair uit de 17e-18e eeuw.

Wandelrondje

Even de benen strekken? De **Balade de l'Iton** is een idyllische wandelroute langs de oevers van de Iton. Je wandelt langs de kathedraal en de middeleeuwse Tour de l'Horloge naar de Place de Gaulle, met daaraan het raadhuis en een theater. De **St-Taurin** is een stuk ouder dan de kathedraal. Deze voormalige abdijkerk (10e eeuw) herbergt de reliekschrijn van Sint-Taurinus (13e eeuw), een toonbeeld van middeleeuwse goudsmeedkunst. Rue Joséphine, dag. 8-12, 14-19 uur

ETEN, SHOPPEN, SLAPEN

🏠 Bij de goede fee Fée Maison

Op de begane grond vind je een theesalon met heerlijke lunchgerechten en

18

onvergetelijk sinaasappelgebak. Boven zijn twee betoverende kamers. Dit alles wordt gerund door een goede fee met de naam Ingrid Michiel. Een sprookje!

21, rue du Docteur Oursel, tel. 02 32 30 24 14, www.feemaisons.com, zo., ma. gesl., 2 pk met ontbijt € 100, dagmenu € 15, sinaasappelgebak € 6

🍷 Trendy La Gazette

Moderne bistro met oude kranten aan de muren. Tip: parelhoenders met gedroogde abrikozen en pistachenoten. 7, rue St-Sauveur, tel. 02 32 33 43 40, www.restaurant-lagazette.fr, za. lunch en zo. gesl., menu € 24 (op weekdagen) tot € 49

🍷 Nieuwkomer Ô Saveurs

Iets buiten de hoofdroutes, maar heerlijk tuinterras en moderne lichte keuken. 1, rue du Maréchal Joffre, tel. 02 32 31 61 05, zo.-avond en ma. gesl., formule € 20, menu vanaf € 24

🍫 Bonbons en chocolade Auzou

Dé *chocolatier-pâtissier* van Évreux – zoete verleidingen als *caprices des ursulines* en *pavés d'Évreux*. 34, rue Chartraine, di.-vr. 9-19.30, za. 8-19.30, zo. 8.30-13 uur

🍷 Loungebar Le Matahari

Indiaas decor in een oude loods met stenen muren. Terras aan de rivier, concerten. 15, rue de la Petite Cité, ma.-za. 10-1, zo. tot 20 uur

🚲 Fietsen

Informatie bij het Office de Tourisme. Mooi is een fietstocht door het Itondal tot aan de monding in de Eure (12 km). Fietsverhuur: Cycles Chasserez, 63, rue Isambard, tel. 02 32 33 32 17, di.-za.

INFO EN FESTIVITEITEN

Office de Tourisme: 1ter, place du Général de Gaulle, 27000 Évreux,

tel. 02 32 24 04 43, www.grandevreux-tourisme.fr.

Le Rock dans tous ces états: rock-festival, laatste weekend van juni, www.rockinevreux.org.

IN DE OMGEVING

Bedevaartstocht

Op een heuvel 18 km ten westen van Évreux ligt **Conches-en-Ouche** (⌘ H 5). Het was ooit een halteplaats op de Sint-Jacobsroute en oogt nog altijd middeleeuws met zijn steegjes, vakwerkhuizen, zware donjon (11e eeuw) en de 52 m hoge toren van de Église Ste-Foy (www.conches-en-ouche.fr).

Les Andelys ⌘ J 4

Les Andelys (8000 inw.) is een aantrekkelijk provinciestadje met oeroude vakwerkhuizen en een schilderachtig jaagpad langs de Seine. Het meervoud in de naam laat zich eenvoudig verklaren: het stadje bestaat uit het fraaie Le Petit Andely direct aan het water en het middeleeuwse, 3 km landinwaarts gelegen Le Grand Andely.

Kasteel van Richard Leeuwenhart

Het **Château Gaillard** torent uit over de oevers van de Seine en domineert het Seinedal. Het was Richard Leeuwenhart, hertog van Normandië en koning van Engeland, die het machtige kasteel in 1196 liet bouwen om het dal te controleren. De ruïne imponeert ook nu nog en biedt een prachtig uitzicht over de Seine.

Half mrt.-half nov. wo.-ma. 10-13, 14-18 uur, € 3,50; rondleiding 11, 15, 16.30 uur, € 5,20

Twee kerken, één museum

De **St-Sauveur** (dag. 9-18 uur) is de gotische parochiekerk van Le Petit Andely. Ook de **Notre-Dame** (dag. 9-19 uur) in Le Grand Andely is een gotisch godshuis. Deze voormalige abdijkerk verrast bovendien met een renaissanceportaal en een orgelgalerij van 1573. Een stukje verder ligt het **Musée Nicolas Poussin** (Rue Ste-Clothilde, tel. 02 32 54 31 78, www.museenicolaspoussin.fr, wo.-ma. 14-18 uur, 's ochtends op afspraak, € 3,30). Een patriciërshuis uit de 17e eeuw herbergt een museum voor de schilder Poussin, die in 1594 in het Seinedal werd geboren. Naast werk van deze barokschilder zijn er ook religieuze kunst en Normandische schilderwerken te zien.

O hoofd vol bloed en wonden ... De kathedraal van Évreux staat vol met zeer oude en zeer katholieke beelden.

Rouen en het Seinedal ► Rouen

🏠 Comeback onder een nieuwe naam La Villa Aliénor

Uit het sfeervolle Hôtel de Normandie ontstond de nog sfeervollere, opgefriste bed & breakfast La Villa Aliénor. Rozen en stokrozen omkaderen de grindpaden in de tuin. De kamers ogen gezellig en kijken uit over Seine.

1, rue Grande, tel. 06 84 07 54 66, tel. 02 32 54 90 13 (mobiel), www.villa-alienor.fr, 2 pk met ontbijt vanaf € 72

🏠 Charme van vieille France La Chaîne d'Or

In dit voormalige postkoetsstation uit 1751 kun je nu stijlvol logeren. Chique eetzaal met uitzicht op de Seine. Tot de specialiteiten van het restaurant behoren oesters met rettich en gegrilde langoestines met ingelegde limoenen.

27, rue Grande, tel. 02 32 54 00 31, www.hotel-lachainedor.com, 2 pk € 96-150, restaurant zo.-avond, nov.–half apr. ook di. gesl., menu € 30 (di.-vr. lunch) tot € 65 (diner).

🍵 It's tea time!

Fort de Thé

Thee, gebak, biologische gerechten *fait maison*, een salon in roze en grijs, plus een klein terras en een tuin – een geslaagde combinatie.

3, rue Richard Coeur de Lion, tel. 02 32 54 03 67, half apr.-nov. do.-zo. 14-19 uur

📌 Informatie

Office de Tourisme: Rue Raymond Phélip, Le Grand Andely, tel. 02 32 54 41 93, www.lesandelys-tourisme.fr.

Claude Chabrol filmde zijn versie van *Madame Bovary* in **Lyons-la-Forêt** (🏰 J 3). De schrijver van de roman, Gustave Flaubert, zou zich bij het schrijven hebben laten inspireren door het straatdorp **Ry** (🏰 J 3), 18 km verderop in noordwestelijke richting.

20

IN DE OMGEVING

Rivierpanorama's

Vanaf **La Roquette** heb je een prachtig uitzicht op de Seine (🏰 J 3/4). **Andé** staat bekend om de 12e-eeuwse watermolen waar klassieke en jazzconcerten en filmavonden worden georganiseerd (Musique au Moulin, tel. 02 32 59 90 89, www.moulinande.com). Voor een fraai uitzichtpunt aan de **Côte des Deux Amants** ga je naar de plek waar de Andelle in de Seine uitmondt. Volg het dal van de **Andelle** langs het cisterciënzerklooster van **Fontaine-Guérard** naar het vakwerkdorp **Lyons-la-Forêt**, dat pronkt met een oude markthal (www.paysdelyons.com). Terug in het Seinedal: kort voor Rouen doemt op de linkeroever de rotsparij van de **Roches d'Orival** op. Wandelaars volgen de oever via de GR2 – met uitzicht op de rivier.

Rouen 🏰 H 3

Wie via een van de Seinebruggen onderweg is naar Rouen, de hoofdstad van Normandië, passeert eerst een serie fantasieloze naoorlogse bouwwerken. Maar dan is daar plots een rij fraaie vakwerkhuisen (► blz. 24), gevolgd door een sfeervol plein met een indrukwekkende kathedraal.

Rouen (110.500 inw.) is dan ook een van de aangenaamste verrassingen tijdens een reis door Normandië. Naar verluidt zijn de inwoners nogal conservatief, maar dat doet helemaal niets af aan het levendige stadsbeeld. Onder meer dankzij de aanwezigheid van een universiteit is de uittocht van jongeren naar Parijs tot stilstand gebracht. En ondanks de flinke afstand tot de zee is Rouen een echte havenstad. Zelfs grote driemasters kunnen dankzij de Gustave-Flaubertbrug aanleggen voor het silhouet van de kathedraal, zoals gebeurt tijdens de zeilschepenparade L'Armada (www.armada.org, volgende editie juli 2019).

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Flaneren door de oude stad

Veel straten leiden naar de indrukwekkende westgevel van de kathedraal **Notre-Dame** 1 (apr.-okt. ma. 14-19, di.-za. 7.30-19, zo. 8-18 uur, daarbuiten beperkt). De linkertoren is de vroeggotische Tour St-Romain. In het midden zie je drie portalen met daarboven een rijkbewerkt timpaan, een rozetvenster en tal van beelden. Rechts staat de Tour de Beurre, die zou zijn gefinancierd met geld dat de burgers betaalden voor het privilege van boterconsumptie tijdens de vasten. Blikvangers in de kooromgang zijn de middeleeuwse ramen, de romaanse crypte en vooral de levensechte liggende figuren van Richard Leeuwenhart en Rollo, de eerste hertog van Normandië. Tegenover de kathedraal staat het **Bureau des Finances** 2 (25, place de la Cathédrale). Het met médaillons, putti en grotesken versierde renaissance-capeand uit de 16e eeuw huisvest nu het Office de Tourisme. Ga voor een mooi uitzicht op de toren, bekroond door een 151 m hoge spits uit 1884, naar de **Cour d'Albane** aan de noordkant van de kathedraal. Markant is ook de gotische parochiekerk **St-Maclou** 3 (Place Barthélemy, apr.-okt. vr.-ma. 10-12, 14-18, anders tot 17.30 uur). Let vooral op het portaal met fraai houtsnijwerk uit de renaissance. Dan volgt een derde kerk, de **Abbatiale St-Ouen** 4 (Place du Général de Gaulle, apr.-okt. di.-do., za.-zo. 10-12, 14-18, anders tot 17.30 uur). De vroegere benedictijnenabdij uit 750, met een kerk uit de 14e-16e eeuw en resten van een klooster in barokstijl, fungeert nu als stadhuis.

MUSEA

Museum vol meesters

Het **Musée des Beaux-Arts** 5 (Esp. Marcel Duchamp, www.mbarouen.fr, wo.-zo. 10-18 uur, gratis) is veel meer dan een regionaal kunstmuseum. Naast

Cathédrale de lumière: van half juni tot september wordt aan het begin van de avond op de gevel van de kathedraal een kleurrijk lichtspektakel geprojecteerd rond thema's als de Vikingen en Jeanne d'Arc. Een *must see!*

schilderijen van Caravaggio, Velázquez, Delacroix en Géricault ontdek je in de Salle des Impressionistes werken van onder meer Monet, Sisley en Renoir. Op de binnenplaats met glazen overkapping kun je in de **Salon de Thé MBA**, onder het oog van statige beelden, een hapje of een drankje bestellen (wo.-zo. 10-18, ma. 10-14.30 uur, ook toeganke-lijk zonder museumbezoek).

Faïence forever

Aardewerk in alle soorten en maten – **Musée de la Céramique** 6 toont faïence uit Rouen, maar ook uit Delft, Nevers en Moustiers. En wat te denken van het gebouw: een 18de-eeuws-stadspaleis met een barokke tuin! 1, rue Faucon, www.museedelaceramique.fr, wo.-ma. 10-13, 14-18 uur, gratis

Bekend van de ansichtkaarten

Van geen enkele bezienswaardigheid in Rouen worden meer ansichtkaarten verkocht dan van **Le Gros Horloge** 7: een klokkentoren met een uniek uurwerk uit de renaissance. De wijzerplaat aan de oostzijde is rijkelijk versierd met figuren en symbolen, aan de westzijde zie je het huis van de beheerder (16e-17e eeuw) en een rococofontein. De schapen op het gewelf verwijzen naar de rijkdom van de vroegere weversstad Rouen. In de toren kun je een museumroute volgen langs twaalf stations, waarna je vanaf een hoog terras kunt uitkijken over de oude stad.

Apr.-juni, sept.-okt. di.-zo. 10-13, 14-19, (juli-aug. dag. 9-18), nov.-mrt. di.-zo. 14-18 uur, € 6

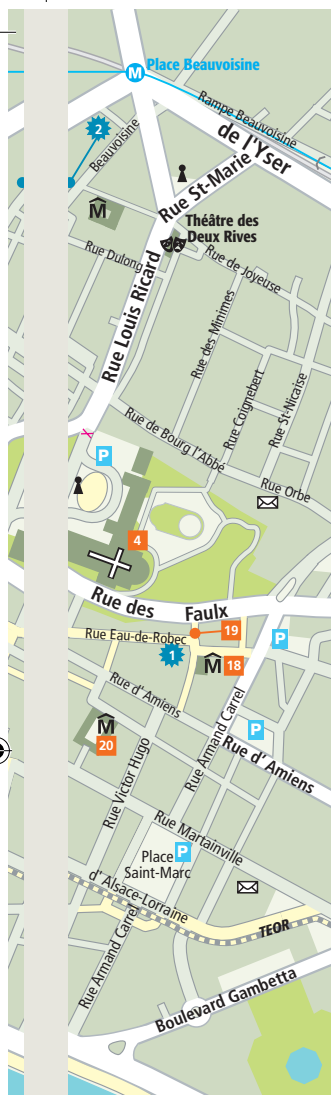
Vader en zoon Flaubert

Het **Musée Flaubert et d'Histoire de la médecine** **8** toont de geboortekamer en memorabilia van de schrijver Flaubert. Ook is er een collectie te zien van benodigdheden van vroedvrouwen en chirurgische instrumenten uit Hôtel-Dieu, waar Flauberts vader als chirurg werkzaam was.

51, rue de Lecat, www.rouen.fr/medecine, di. 10-18, wo.-za. 10-12, 14-18 uur, € 3

Herinneringen aan Jeanne d'Arc

Op de met vakwerkhuisen omzoomde Place du Vieux-Marché, waar Jeanne d'Arc op 30 mei 1431 op de brandstapel stierf, trekt de futuristische **Église Ste-Jeanne-d'Arc** **9** alle aandacht (1979, 16e-eeuwse ramen uit de verwoeste Église St-Vincent). De **markthal** **1** is in de constructie geïntegreerd. Op de plek van de brandstapel staat een monument, **Le Bûcher de**

ROUEN

Bezienswaardig

- 1 Notre-Dame
- 2 Bureau des Finances
- 3 St-Maclou
- 4 Abbatiale St-Ouen
- 5 Musée des Beaux-Arts
- 6 Musée de la Céramique
- 7 Le Gros Horloge
- 8 Musée Flaubert et d'Histoire de la médecine
- 9 Église Ste-Jeanne-d'Arc
- 10 Plaats van de brandstapel (Bûcher de Jeanne d'Arc)
- 11 Palais de Justice
- 12 Historial Jeanne d'Arc
- 13 Panorama XXL
- 14 Rue du Petit Mouton
- 15 Demeure de Guillaume de Maronne
- 16 Hoekhuis Rue Dinanderie/Rue des Bons Enfants
- 17 Hôtel de Girancourt
- 18 Musée National de l'Éducation

- 19 Passage de la Petite Horloge
- 20 Aître St-Maclou

Overnachten

- 1 Hôtel de la Cathédrale
- 2 Hôtel des Carmes
- 3 Le Vieux Carré

Et en drinken

- 1 La Couronne
- 2 Le P'tit Zinc
- 3 La Place
- 4 Brasserie Paul
- 5 Pâtisserie Yvonne

Winkelen

- 1 Markthal (Les Halles)
- 2 Auzou
- 3 Fayencerie Augy
- 4 Fromagerie Olivier
- 5 Rue Damiette

Uitgaan

- 1 La Buvette du Robec
- 2 L'Emporium Galorium
- 3 The Nash Café

Sport en activiteiten

- 1 Embarcadère Jean Ango

Jeanne d'Arc 10. Het proces vond plaats in het laatgotische **Palais de Justice** 11, met op de binnenplaats resten van een synagoge of een joodse school, compleet met Hebreeuwse graffiti. Het **Historial Jeanne d'Arc** 12 illustreert op moderne wijze leven en werk van de nationale heldin.

7, rue St-Romain, bij voorkeur reserveren via www.historical-jeannedarc.fr, di.-za. 10-12.15, 12.45-19 uur, toegang € 9,50, met korting € 6,50

Bigger than life

Voor de jongste attractie van Rouen wandel je stroomafwaarts. Het **Panorama XXL** 13 is een 35 m hoog, rond gebouw waarin monumentale panorama-beelden van Yadegar Asisi worden getoond, waaronder *Rouen 1431*, ofwel de stad ten tijde van Jeanne d'Arc.

Quai Boisguilbert, www.panoramaxxl.com, mei-sept. di.-zo. 10-19, daarbuiten 10-18 uur, € 9,50, met korting € 6,50, gezinspas € 28

1

Vakwerk – houten huizen in Rouen

In veel Normandische stadjes kom je ze tegen: eeuwenoude vakwerkhuisen, bestaande uit een houten balkconstructie met daartussen leem en stenen. Bossen waren er dan ook volop in Normandië, met name rond de Seine. Zo kon Rouen uitgroeien tot de vakwerkhoofdstad van de regio. Zo'n tweeduizend vakwerkhuisen zijn bewaard gebleven, waarvan de meeste liefdevol zijn gerestaureerd.

OVERIGENS

Een van de oudste vakwerkhuisen in Rouen is een pand in de gekromde **Rue du Petit Mouton** 14 (het huis heeft geen nummer; het ligt in de bocht van de steeg en is te herkennen aan de uitstekende bovenverdieping). Drie jaar lang woonde de schrijfster Simone de Beauvoir, die destijds lerares in Rouen was, in dit middeleeuwse gebouw, waar op dat moment een rendez-vous hotel was gevestigd. Je kunt het nalezen in haar boek *De bloei van het leven*.

Achter de geraniums

Het begint bloemrijk. Aan de Place du Vieux Marché sieren geraniums de bloembakken van wat mogelijk de oudste herberg van Frankrijk is. Het vakwerkhuis waarin nu restaurant **La Couronne** 1 (nr. 31) is gevestigd, dateert van 1345! Hoezeer Rouen haar vakwerkerfgoed koestert, blijkt ook uit de huizen aan de westkant van het plein (nr. 43, 45 en 49). Deze drie pronkstukken staan hier pas sinds 1979: ze zijn elders afgebroken en op deze locatie gereconstrueerd.

Aan de Place de la Pucelle ontdek je, tussen vakwerkhuisen uit de 17e-19e eeuw, een van de oudste vakwerkpanden van de stad. De **De-meure de Guillaume de Maronne** 15 (nr. 27) werd gebouwd in 1431 en heeft ook weer een traditionele balkenconstructie. Maar er is meer: het autoluwe plein fungeert ook als bruisend centrum van het culturele leven van Rouen. De cafés rondom zitten dan ook meestal vol.

Juridische sloopwoede

Veel vakwerkhuisen gingen in de 19e eeuw verloren als gevolg van de Loi d'Alignement. Deze wet bepaalde dat huizen in een straat een gelijke gevelmaat moesten hebben. Vooral huizen met uitkragende verdiepingen werden het slachtoffer van deze wet. Het **hoekhuis Rue Dinanderie/ Rue des Bons Enfants** 16 is aan deze sloopwoede ontsnapt. De dakkapellen en houten uitbouwen van rond 1500 zijn gerestaureerd. Neem ook een

Een moment om naar uit te kijken: even uitblazen op een caféterras. En dan het liefst tegen een decor van vakwerkgevels.

kijkje in de statige Rue St-Patrice. Hier staan talrijke stadspaleisjes met rijkbewerkte houten balken en smeedijzeren balkons, zoals op nr. 48 **Hôtel de Girancourt** 17 van begin 17e eeuw.

In de leerlooierswijk

Door de Rue Eau-de-Robec stroomt een beekje waarin vroeger de looiers en de ververs de huiden en stoffen schoon spoelden. Om alles daarna te kunnen drogen, hadden de vakwerkhuizen droogvloeren, waarvan de luiken en openingen nog te zien zijn. Ook het **Musée National de l'Éducation** 18 op nr. 185 heeft een uitragende vakwerkgevel (14e eeuw). Binnen leer je alles over de geschiedenis van het onderwijs vanaf de 16e eeuw.

Bij nr. 160 begint de **Passage de la Petite Horloge** 19, voorzien van vakwerkgevels en een klokkentoren, die als doorgang fungeert naar de ook weer door vakwerkhuizen omzoomde Rue des Faulx. De **Rue Damiette** 15 was ruim dertig jaar geleden de eerste straat met vakwerkhuizen die werd opgeknapt. Nu zitten hier vooral antiquairs.

Dansende skeletten

Nu wordt het spooky. **Aître St-Maclou** 20 is een voormalige begraafplaats met vakwerk galerijen (1526-1533) die als knekelhuis voor de slachtoffers van de zwarte pest van 1348 werden aangelegd. Deze oorsprong is nog terug te vinden in houtsnijwerken op de wanden van de *Danse macabre* (dodendans) – de skeletten van de notabelen dansen in een bonte stoet richting de dood.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Musée National de l'Éducation 18:

185, rue Eau de Robec, www.reseau-canope.fr/musee, ma., wo.-vr. 13.30-18.15, za.-zo. 10.30-12.30, 13.30-18.15 uur, gratis.

Aître St-Maclou 20: toegang via 186, rue Martainville, tijdens vakanties dag., rest van het jaar za., zo., feestdagen 9-12, 14-19 uur, gratis.

ETEN EN DRINKEN

La Couronne 1, de oudste herberg van Frankrijk, heeft een prachtige vakwerkgevel én een uitstekende keuken. Alle reden dus om eens binnen te stappen. Op tafel komen klassieke Normandische gerechten (31, pl. du Vieux-Marché, tel. 02 35 71 40 90, lunchmenu € 25, diner € 35-49).

Uitneembare kaart: H 3 | Kaart: blz. 23 | Stadswandeling: ca. 3 uur